

30.06.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**30 Haziran 2021
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

30 Haziran 2021 Çarşamba

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7329 Askerî Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMELERİ

- Fiyat İstikrarı Komitesi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 74)
- Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 75)
- Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 76)
- Ekonomi Koordinasyon Kurulu Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 77)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 93 üncü Maddesinin Birinci, İkinci ve Beşinci Fıkralarında Yer Alan Sürelerin, Bitim Tarihlerinden İtibaren 6 Ay Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4196)
- Turkish Petroleum International Anonim Şirketi (TPIC) ile Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü (Eti Maden) Tarafından Bazı Şirketlerin Kurulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 4197)

YÖNETMELİKLER

- Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği (Karar Sayısı: 4198)
- Hukuk Muhakemelerinde Ses ve Görüntü Nakledilmesi Yoluyla Duruşma İcrası Hakkında Yönetmelik
- Tütün Mamullerinin Üretim Şekline, Etiketlenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Atılım Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Uşak Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

GENELGELER

- COVID-19 Kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Normalleşme ve Alınacak Tedbirler ile İlgili 2021/13 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi
- Tasarruf Tedbirleri ile İlgili 2021/14 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

30.06.2021

TEBLİĞLER

— İşkolu Tespit Kararları (No: 2021/86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 15/4/2021 Tarihli ve 2018/8903 Başvuru Numaralı Kararı
— Anayasa Mahkemesinin 21/4/2021 Tarihli ve 2016/16056 Başvuru Numaralı Kararı

Bakan Pakdemirli duyurdu! Tarımda sözleşmeli üretim yasası geliyor

1. Türkiye Çiftçi Zirvesi'nde konuşan Tarım Bakanı **Bekir Pakdemirli**, “Bir an önce sözleşmeli tarıma geçmemiz lazım. İlk etapta yüzde 5-10'luk kısım geçecek” dedi. Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, Türkiye'nin tarımda geldiği son noktayı, pandemide atılan adımları, gıda güvenliği konusunda alınan önlemleri, orta ve uzun vadeli planlarını paylaştı.

Dünyayı sarsan küresel salgın ülkeler için tarım ve gıda güvenliğinin önemini net bir şekilde daha ortaya koydu. Turkuvaz Medya Grubu'nun amiral gemisi SABAH Gazetesi, 1. Türkiye Çiftçi Zirvesi'nde tarım sektörüyle ilgili tarafları bir araya getirerek bu süreçte oluşturulacak yol haritasına önemli bir katkı sundu. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın himayesinde, Koza Altın İşletmeleri, Ziraat Bankası, Cargill, Aynes, Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) ve TARSİM'in sponsorluğunda gerçekleşen zirvede düzenlenen üç oturumda tarım sektörü tüm yönleriyle ele alınarak gelecek vizyonu ortaya konuldu. SABAH Gazetesi Ekonomi Müdür Yardımcısı, Köşe Yazarı Dilek Güngör ile SABAH Gazetesi Ankara Temsilcisi ve Köşe Yazarı Okan Müderrisoğlu'nun moderatörlüğünde düzenlenen özel oturumda soruları yanıtlayan Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, Türkiye'nin tarımda geldiği son noktayı, pandemide atılan adımları, gıda güvenliği konusunda alınan önlemleri, orta ve uzun vadeli planlarını paylaştı.

İŞIKLARIMIZ HIÇ SÖNMEDİ

Pandemi döneminde çiftçilerimize yönelik hangi tedbirleri aldınız?

Son yüzyılın en büyük salgınını yaşadık. Tarım Bakanlığı'nın ışıkları bu dönemde hiç sönmedi. Türkiye gerçekten çok iyi sınav verdi. Avrupa, ABD ve birçok Asya ülkesinde market rafları boşaldı, yağmalandı. Bazı ürünlerde yüzde 1.500'lere varan talep artışları olmasına rağmen bir problem yaşamadık. Bu dönemde 106 tedbir aldık. Çiftçiye diplomatik pasaport verdik, istediği gibi dolaşarak üretimini, hasadını, ekimini yaptı. Dış ticaret destekleri ile ekstra tohum desteği verdik. Hazine arazilerinde çok ciddi çalışma başlattık. Yazlık ekim-dikim sezonunu kaçırmadık. Bu çalışmalar hem ekonomiye hem de gıda güvenliğine artı olarak döndü.

Bu yıl kuraklık üretimi olumsuz etkiledi. Bu konuda aldığınız tedbirler nelerdir?
2020'de de kuraklık vardı. Yağışlarda yüzde 50 düşüş oldu. Bu yıl da yağış rejiminde 2020'ye göre yüzde 25 gerileme var. Ancak son 20 yılda yaptığımız sulama yatırımları, meteorolojik kuraklığı tarımsal kuraklığa çevirmedi. Bu da depolama sistemlerimiz sayesinde oldu. Sulanmayan alanlarda sıkıntı oldu. Kuraklıktan etkilenen çiftçiye dekarda 151 liraya varan destek verdik. Ürün kaybettik ama üstesinden gelemeyeceğimiz kayıp değil. Stoklarımız ve dış ticaret tedbirleriyle Türkiye gıda güvenliğinde eksiklik yaşamayacak. Ancak değişen bir iklim dönemine girdik. Artık kuraklığı sürekli yaşayabiliriz. Bu konuda en büyük tedbirimiz sulama yatırımları. Bunları hızlandırdık. Son yıllarda sulama yatırım bütçesi 2.5 kat arttı. Gerekli tedbirler aldık. Önümüzdeki dönemde de Türkiye bir problem yaşamayacak. TMO'nun sanayiciye buğday teminini destekliyoruz. Bundan sonra da devam edecek, ekmek fiyatlarında aşırı artışlar olmayacak.

Bu süreçte çiftçilerimize yönelik yeni projeleriniz var mı?

Dünyada bitkisel üretimin yüzde 85'i sözleşmeli üretimle yapılıyor. İlk günden üretici ile alıcı el sıkışıyor. Bizim de sözleşmeli tarımla ilgili yasa tasarımız Meclis'te. Bu modele Türkiye'nin bir an evvel geçmesi lazım. Yasa sonrası ilk etapta yüzde 5-10 sözleşmeli tarıma geçecektir. Bu hem çiftçi, hem tüccar, hem de sanayici yani tüm üretim dengesi açısından çok önemli. Türkiye tarımsal üretimde dünyada ilk 10'da ama gıda üretiminde dünyada ilk 25'te bile değiliz. Sözleşmeli üretim bu sorunu çözecek ana uygulama olacak.

TOHUMDA İHRACATÇIYIZ

Bazı kesimler ithal tohuma bağımlı bir tarım sektörümüz olduğunu söylüyor...

Türkiye'de ortalama 1.000 tohum firmamız var bunun yüzde 940'ı yerli, 42'si yabancı 22'si de yerli-yabancı ortaklığı. Tarlada yerlilik oranı yüzde 96. Yani 100 dönüm tarlamız varsa bunun 96'sı yerli. Türkiye'nin 162 milyon dolarlık ihracatı var. Bu konuda çok başarılı bir ülkeyiz. Kendimizi geliştireceğimiz alanlar var. Anaç tohum geliştirmesinde biraz daha çalışmalıyız. Sebze tohumlarında ithalata bağımlılığımız var. Sebze tohumu için TÜBİTAK ile çalışıyoruz. Türkiye'de tohumla ilgili bir sorun yok, aksine tohum ihracatçısı bir ülkeyiz.

Tarımsal üretimimiz artıyor mu?

Geçen yıl bitkisel üretimde Cumhuriyet tarihi rekorları kırıldı. 11 çeyrek tarımsa

kesintisiz büyüme var. Hububat ve arpa, kayısı, fındık fiyatından memnun olmayan bir çiftçi yok.

TARIM STRATEJİK ÖNEME SAHİP

ZİRVENİN açılış konuşmasını yapan Sabah ve Daily Sabah Reklam Genel Müdürü, Yazılı Medya İcra Kurulu Üyesi Ceyda Uzman, tarım sektörünün stratejik bir öneme sahip olduğunu belirtti. SABAH Gazetesi'nin ülkemizin sürdürülebilir refahına ve başarısına katkıda bulunabilecek tüm çalışmalarda işbirlikçi olduğunu belirten Uzman, Bakan Pakdemirli'ye içinde buğdayın yer aldığı özel bir teşekkür plaketi takdim etti.

GENÇLER TOPRAĞIN ÖNEMİNİN FARKINDA

Gençlere ve kadınlara yönelik ne gibi projeleriniz var?

Dünyada çiftçi yaşı artıyor. Bizde yaş ortalaması 55 ortalama. Batıda 67-68. Bizim gençlerimizi doğdukları yerde kalmaya ikna etmemiz lazım. Bunun için doğdukları yerde doymalılar. Onları girişimci hale getirmeliyiz. Gençler toprağın bilincinde. Kadın ve gençlerin yerinde kalması çok önemli. Pandemi bunu anlatabilmemiz için bir fırsat oldu. Okumuş ama şehirden kaçmayı düşünenler oldu bu dönemde. Burada da bir fırsat olduğunu düşünerek ciddi şekilde yatırım rehberleri hazırladık. Hem mevcut çiftçileri üretimini büyütme konusunda motive edeceğiz hem de yeni üreticileri işin içine katacağız. En önemlisi belli yaşı geçmişlere değil, genç ve girişimci olanlara destek vereceğiz. 'Uzman Eller' projemiz kapsamında meslek mensuplarına 100 bin lira hibe veriyoruz. Genç girişim projelerine ilave destek sağlıyoruz.

SAMAN İTHALATINDA BOŞ MUHALEFET VAR

Saman ithal eden ülke durumuna geldiğimiz iddiaları için ne dersiniz?

Muhalefet sürekli saman ithal edildiğini iddia ediyor. İhtiyaç olursa yapılır ama hepi topu 2 bin ton ithal etmişiz. 84 bin ton da ihracat var diğer tarafta ona bakılmıyor. Bu yaklaşım Türkiye'nin çiftçisine zarar veriyor. Potansiyel çiftçi olmaya aday kişinin kafasını karıştırıyorlar. Net ihracatçı bir ülke olan Türkiye'de her yıl üretim artmış. Biz üretimi daha da artırmalıyız. Bugün sanayi tesislerini doldurup, bunu ihraç etmek için getirilen hububat dahi sorun oluyor. Hep Hollanda örneği veriliyor. Hollanda'nın 67 milyar dolarlık ithalatı var. Ama üzerine koyuyor ve 100 milyar dolar ihracat yapıyor. Orada böyle bir muhalefet yok, boş muhalefet yapılmıyor. Türkiye'de belli ürünlerde ithalat yapabilir, bu kontrollü olduğu sürece sorun yok. Türkiye üretimini sürekli artırmalı. Her ürün kalemini üreten bir ülke yok.

2020'DE TARIMSAL HASILA YÜZDE 20 ARTTI

BAKAN Pakdemirli, "2020'de tarım sektörü yüzde 4.8 büyüyerek son üç yıldaki en yüksek büyüme rakamına ulaştı. Tarımsal hasıla yüzde 20 artarak 333.3 milyar liraya çıkarken, Avrupa'daki liderliğimiz devam etti. Meteorolojik kuraklığa rağmen bitkisel

üretim 9 milyon ton artışla, 126 milyon tona çıkararak, Cumhuriyet tarihi rekoru kırdı. Büyükbaş hayvan varlığı da 18.2 milyon başa ulaşarak yine Cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine çıktı" diye konuştu.

TARLADAN ÇATALA TÜM SÜREÇ TAKİP EDİLMELİ

Tarım fiyatlarında fahiş artış tartışmaları yaşandı. Gıda fiyatlarının seyri ve bundan sonraki projeksiyon için neler söylersiniz?

Yapısal problemlerimiz var. Sözleşmeli Üretim bu sorunu çözecek ana uygulama olacaktır. Bir de işin tüketici ve market tarafı var. Kamuoyunda sorumluluk bizim alanımızda görülüyor. Bizim tarladan çatala kadar tüm süreci takip etmemiz gerekiyor. Dijital tarım da o nedenle çok önemli. Dijital tarımla çok daha istikrarlı bir fiyatla ürünün tüketiciye ulaşmasını sağlayabiliriz. Gıda fiyatları genel itibarıyla enflasyonun sebebi değil sonucudur. Girdi fiyat endeksi artarsa gıda fiyatı da artar. Gıda fiyatlarından zaman zaman dalgalanmalar yaşanır. Bizim açımızdan kış zor, yaz kolay geçer. Gıda enflasyonu çekirdek enflasyonla paralel ilerler. Pandemi döneminde 2-3 puan ileride ama AB'de de benzer bir durum var.

2023 YILINA KADAR 150 BARAJ YAPACAĞIZ

Su kıtlığı konusu da önemini koruyor. Bu konuda neler söylerseniz?

Türkiye su fakiri değil ama su stresi yaşayan bir ülke. Ancak önümüzdeki 20 yıl içinde iklim değişikliğinin etkisiyle su fakiri bir ülke olacağımız bir gerçek. O nedenle su yağdığında bunu depolamak zorundayız. Depolama sistemlerine yatırım yapmamız şart. Cumhuriyet döneminden 2002'ye kadar toplam 275 baraj yapılırken, son 20 yılda 600 baraj, 276 milyar TL sulama yatırımı yaparak toplam 875 baraja geldik. Son üç yılda 41 milyarlık sulama yatırımı yaptık. Kurak ülke olmaya aday olduğumuz için kurak ülkelerin yaptığı yeraltı barajlarını devreye almaya başladık. 2023'e kadar 150 baraj yapacağız. Bu yıl sonuna 50'sini bitireceğiz. Kuraklık nedeniyle Su Şurası yaparak sorunlar ve çözüm önerilerini masaya yatıracağız. Şura sonucunu Cumhurbaşkanımız ile birlikte açıklayacağız.

TARIM FUTBOL KADAR KONUŞULAN BİR KONU

Tarımda orta ve uzun vadede gıda güvenliği ve sektörün tamamına yönelik bir planlama çalışmanız var mı?

Türkiye'de tarım futbol kadar konuşulan bir konu. Gıda güvenliği ise tarımın en önemli meselelerinden biri. Önümüzdeki 20 yılda gıda ihtiyacımız yüzde 50 artacak. Biz bu konu için 2019'da bir tarım şurası yaptık. Burada çıkan sonuçların eylem planı haline getirdik. Ortak akıl çok önemli. Biz dinleyen bir bakanlığız. Son 3 yılda tüm rakamlar iyiye gidiyor, çünkü sahadayız. Ben görev sürem boyunca üç yılda belki en az 5 kez 81 ili gezdim. Sahanın problemlerini dinlemek, yerinde çözmek için çalışıyoruz. Biz her şeyi öğrenmeye açığız. Bize mantıklı gelen her şeyi de uygulamaya alıyoruz. Orta ve uzun vadede yol haritamız hazır. Bu şura sonuçlarının

30.06.2021

25 yıla ışık tutması gerekiyor. Ama her 5 yılda bir de günün şartlarına göre revize edeceğiz.

SÖZLEŞMELİ TARIM ENFLASYONU DA DÜŞÜRECEK

Sözleşmeli üretimle hem üreticinin geliri artacak hem tüketiciler ucuz ürün tüketecek. Çiftçi düşük maliyetle, pazar kaygısı duymadan üretim yapacak. Planlı üretimle kaynaklar etkin ve verimli kullanılacak. İhtiyaca göre üretimle, gıda enflasyonunun düşürülmesi sağlanacak.

Artan sıcaklıklar buğday fiyatlarını 4 yılın zirvesine çıkardı

Son dönemde rekor kaydeden sıcaklıklar tarımsal emtia fiyatları üzerinde de olumsuz etki yaptı. Bahar buğdayı fiyatları 2017 yılından bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Kanola vadelerinde ise rekor kaydedildi.

Küresel sıcaklığın artması buğday ve kanola fiyatlarına da yansdı.

Kuzey Amerika ve Kanada'da sıcaklığın ekim alanlarını etkilemesiyle bahar buğdayı 2017 yılından bu yana en yüksek seviyeye yükseldi. Kanola vadelerinde ise rekor yüksek seviye kaydedildi.

Unu hamur yapımında kullanılan buğday çeşitlerinden biri olan bahar buğdayında son 8 günde yükseliş yüzde 12 oldu. Aynı dönemde kanolada ise yüzde 20 artış kaydedildi.

ABD'de Kuzey Dakota gibi bölgelerde sıcaklığın 32 dereceyi aşması beklenirken, söz konusu durumun bölgedeki buğday üretimi üzerinde olumsuz etkisinin devam etmesi öngörülüyor.

ABD ve Kanada kavruluyor

Kanada'nın batısında 84 yılın en yüksek sıcaklığı yaşanırken ABD'nin kuzeybatı kıyıları da benzeri görülmemiş bir sıcak dalgası yaşıyor.

Pazar günü Kanada'nın Pasifik Okyanusu kıyısındaki British Columbia-Lytton'da yetkililer 46,6 santigrat dereceye varan sıcaklığın 84 yılın rekorunu kırdığını açıkladı. Kahhas bölgesinin üzerine çöken yüksek basınçla oluşan "ısı kubbesi" bir çok başka bölgede de sıcaklıkların rekor düzeylere çıkmasına yol açtı.

Türkiye ile Sudan, tarım alanında iş birliği protokolü imzaladı

Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Mehmet Hadi Tunç ile Sudan Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Abdurrahman Abdurrahim Hater, tarım alanında iş birliği protokolü imzaladı.

Anlaşmada pilot çiftlik, tohumculuk, tarım araştırmaları, tarım hastalıkları, üretimin artırılması ve eğitimi konuları maddeleri yer aldı.

Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Tunç, imza töreninden sonra düzenlenen basın toplantısında, 2014 yılında iki ülke arasında imzalanan sözleşme maddelerinin gözden geçirildiğini ve iki gün devam eden toplantılarda üzerinde anlaşılan konuları mutabakat zaptı haline getirdiklerini söyledi.

"Birikimimizi kardeş Sudan ile paylaşmaktan mutluluk duyacağız"

"Sahip olduğumuz bilgi ve birikimi dost ve kardeş Sudan ile paylaşmaktan mutluluk duyacağız." ifadelerini kullanan Tunç, Sudan'ın sahip olduğu birikimlerle karşılıklı kardeşane bir ilişki geliştireceklerini dile getirdi.

Ülkelerin gıda arz güvenliklerini sağlamak üzere daha fazla dayanışma içerisinde olmaları gerektiğini belirten Bakan Yardımcısı Tunç, "Sudan ile tarımsal alanındaki ilişkilerimizi dün den daha iyi bir noktaya taşımak zorundayız." şeklinde konuştu.

Tunç, "Türk iş adamlarımızın Sudan'da tarım faaliyetlerinin yanı sıra iki ülke bakanlıklarının teknik kapasitelerini paylaşmaları hedefimiz olacaktır." diye konuştu.

Sudan Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Hater de anlaşmanın iki ülke halklarına faydalı olmasını diledi. Hater, "İki ülkenin kazanacağı ve yeni nesillerin haklarını koruyacak bir anlaşmaya varılmasını arzu ediyorum." değerlendirmesini yaptı.

"Süt maliyetini üretim yapacak seviyeye getiremezsek, fiyat güncellemesi yapabiliriz"

Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Tefik Keskin, sütle maliyetlerinin şu anda 3,15 lira olduğunu belirterek, "Bunu üretim yapacak seviyelere getiremezsek, fiyat güncellemesi yapabiliriz." ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin süt üretimine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Tefik Keskin, üreticinin yem fiyatlarının düşmesini beklediğini söyledi.

Gıda Komitesinde açıklanan çiğ süt satış fiyatının üreticiyi tatmin etmediğini belirten Keskin, "Bakanımızla görüşüyoruz, piyasanın durumunu da biliyoruz. Yem hammaddesi fiyatının düşürülmesi konusunda girişim var. Sütle maliyetimiz şu anda 3,15 lira. Bunu üretim yapacak seviyelere getiremezsek, Ulusal Süt Konseyini toplayıp, Bakanlığımıza bildirip, fiyat güncellemesi yapabiliriz." dedi.

Ayrıca desteklemelerin 40 kuruşa çıkarılmasına ilişkin taleplerini de Bakana ilettiklerini aktaran Keskin, "Değerlendirilecek, uygunsa da açıklanacak. İnşallah iyi günler bekliyoruz. Üreticilerimiz müsterih olsun." ifadesini kullandı. Keskin, Merkez Birliği olarak süt üretimini anlık kayıt altına almak için de çalışma yürüttüklerini kaydetti.

"Süt tozu fabrikası kuracağız"

Konya'dan Süt Üreticileri Birliğince Çin'e yapılan 250 ton süt tozu ihracatıyla yeni dönemin başladığına dikkat çeken Tefik Keskin, "Çin'e süt tozu ihracatı yaptık, diğer ülkelere de yapacağız. Merkez Birliği olarak süt tozu fabrikası kuracağız. Üreticinin menfaati neyi gerektiriyorsa onu yapacağız. Üreticimizin daha fazla kazanmasını istiyoruz. Sütün bozulma döneminde, mevsimsel artışlarda çareler arıyoruz." diye konuştu.

Üretim yüzde 1,5 arttı

Yurt genelinde birliklere üye 250 binin üreticinin gıda arzına katkı sağladığını belirten Tefik keskin, süt üretimindeki artışın sürdüğünü vurguladı. Pandemiye rağmen süt üretiminin arttığını söyleyen Keskin, şunları kaydetti: "Pandemi nedeniyle dünyada emtia fiyatları arttı. Yem ve girdi fiyatlarındaki artışa rağmen üreticimiz gıda arzına katkı sağlamayı sürdürdü. Süt üretimimiz 2020'de bir önceki yıla göre yüzde 1,5 arttı. Geçen yıl 23 milyon ton süt üretimimiz var. Süt üretiminde ülke olarak kendine yeten bir noktadayız. Türkiye, tüketimde de iyi noktada. Türkiye olarak yeterli süt tüketimine sahibiz."

Ekonomi Koordinasyon Kurulu ve Fiyat İstikrarı Komitesi kuruldu

Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle "Ekonomi Koordinasyon Kurulu" ve "Fiyat İstikrarı Komitesi" kurulmasına ilişkin karar Resmi Gazete'de yayımlandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla yayımlanan iki ayrı kararname ile Ekonomi Koordinasyon Kurulu ve Fiyat İstikrarı Komitesinin kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esaslar düzenlendi.

Buna göre, ekonomi politikalarının eşgüdüm içerisinde daha bütüncül bir yaklaşımla oluşturulmasını ve daha etkin uygulanmasını sağlamak, ekonomik istikrarla ilgili gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek üzere Ekonomi Koordinasyon Kurulu kurulduğu belirtildi.

Kurul, Cumhurbaşkanının görevlendireceği Cumhurbaşkanı Yardımcısı başkanlığında, Hazine ve Maliye Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Ticaret Bakanı ve Strateji ve Bütçe Başkanı'ndan oluşacak.

Ekonomi Koordinasyon Kurulu, toplantılarını aylık olarak gerçekleştirecek ve çalışmalarını hakkında üç ayda bir rapor hazırlayacak.

Başkan tarafından gerekli görülmesi halinde, kurul toplantılarına gündemle ilgili bakanlar ve kamu görevlileri ile özel sektör, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları, sendikalar ve üniversitelerin temsilcileri de davet edilebilecek.

Kararnamede, kurulun görev ve yetkileri şöyle sıralandı:

"Ekonomi politikaları alanında genel koordinasyonu sağlamak. Ekonomi politikalarının oluşturulması ve uygulanmasında görev ve sorumluluğu bulunan kurum ve kuruluşlar arasında iş birliği ve eşgüdümü sağlamak ve takip etmek. Türkiye ekonomisi ve küresel ekonomi ile ekonomik istikrar ve kalkınma konularında gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, gerektiğinde politika uygulamalarına yönelik etki analizleri yaptırmak ve alt çalışma grupları oluşturmak. Kurul kararlarının uygulama süreçlerini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarına bildirmek."

Ekonomi Koordinasyon Kurulu faaliyetleri ve kararlarına ilişkin uygulama sonuçlarının başkan tarafından Cumhurbaşkanına sunulacağı belirtilen kararnamede, kurulun sekretarya hizmetlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütüleceği, sekretarya hizmetlerini yürütmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığınca bir bakan yardımcısı ve yeteri sayıda personelin görevlendirileceği ifade edildi.

Kurul, görev alanına giren konularla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarından isteme yetkisine sahip olacak. Kamu kurum ve kuruluşları, talep edilen bilgi ve belgeyi kurulun belirleyeceği şekil ve süre içerisinde vermekle yükümlü bulunacak.

Fiyat İstikrarı Komitesi

Fiyat İstikrarı Komitesinin kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenleyen kararname ile komitenin yapısı ve faaliyetleri ile bu kapsamda gerçekleştirilecek iş ve işlemler sıralandı.

Kararnamede, fiyat istikrarının kalıcı olarak tesis edilmesine ve sürdürülmesine katkı sağlamak amacıyla Fiyat İstikrarı Komitesinin kurulduğu belirtildi.

Fiyat İstikrarı Komitesinin, Hazine ve Maliye Bakanlığının koordinasyonunda, Hazine ve Maliye Bakanı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Ticaret Bakanı, Strateji ve Bütçe Başkanı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanından oluştuğu belirtilen kararnamede, komitenin gerekli görmesi halinde ilgili sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektör temsilcilerini toplantılarına davet edebileceği bildirildi.

Fiyat İstikrarı Komitesinin görev ve yetkileri şöyle sıralandı:

"Para ve maliye politikaları arasındaki eşgüdümü gözetmek suretiyle fiyat istikrarını sağlamaya yönelik yapısal politika önerileri geliştirmek. Fiyat istikrarını tehdit eden riskleri izleyerek alınması gereken tedbirleri belirlemek ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak. Kamu tarafından

30.06.2021

belirlenen ya da yönlendirilen fiyatların, fiyat istikrarı odağında uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak."

Fiyat İstikrarı Komitesinin sekretarya hizmetleri de Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütülecek ve görev alanına giren konularla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi, kamu kurum ve kuruluşlarından isteme yetkisine sahip olacak.

Kamu kurum ve kuruluşları, talep edilen bilgi ve belgeyi Fiyat İstikrarı Komitesinin belirleyeceği şekil ve süre içerisinde vermekle yükümlü bulunacak.

Normalleşmeye borçlu giriyoruz

Koronavirüs salgınına dair tüm kısıtlamalar yarın sona eriyor. Hasır altı edilen batık kredi sorunu ise ülke ekonomisini tehdit ediyor. Salgın boyunca desteksiz kalan yurttaşın kredi borçları da artmaya devam ediyor.

Yaklaşık 2 yıldır tüm ülkede hayatı durduran koronavirüs salgını için alınan kısıtlama kararlarının tamamı yarın itibarıyla sona eriyor. Bu iki yıllık süreçte yurttaşına en az maddi yardımda bulunan ülkelerden birisi ise Türkiye. IMF raporları da durumu teşhir eder nitelikte. Zira Covid-19 salgını döneminde, 2020 yılında kişi başına düşen karşılıksız destek miktarı Türkiye’de 165 dolar civarında olurken G7 ortalaması 6 bin 830 dolar oldu. Türkiye’yi takip eden Brezilya’da kişi başına 760 dolar karşılıksız destek verildi.

Ülkede devam eden krize bir de salgın eklenince yurttaş, hem işsizlik hem enflasyon hem de salgınla mücadele etmek zorunda kaldı. Gelirsiz kalan milyonlar ise bankaların insafına bırakıldı. Salgının başında önce düşük faizle borçlanan yurttaş, faiz oranlarının yükselmesine rağmen kredi talebinde bulunmaya devam etti.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun (BDDK) dün yayımladığı mayıs ayı raporuna göre tüketici kredileri bir önceki aya göre 2,1 milyar lira arttı. Nisan ayında 693,6 milyar lira düzeyinde olan tüketici kredileri mayıs ayında 695,7 milyar liraya

ulaştı. En büyük artış ise ihtiyaç kredilerinde meydana geldi. Nisan ayında 403,3 milyar lira olan ihtiyaç kredisi hacmi mayısta 406,4 milyar liraya çıktı. Takipteki tüketici kredisi miktarı ise yüzde 4,4 oranında arttı. Öte yandan kredi kartı borçları da nisan ayına göre 576 milyon lira artış gösterdi.

BATIK KREDİLER BANKALARA YÜK OLDU

Başkent Üniversitesi Uluslararası Finans ve Bankacılık Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şenol Babuşcu, batık kredilerin ülke ekonomisinin önümüzdeki günlerdeki en büyük sorunu olacağını söyledi. Babuşcu, bu kredilerin bankacılık sektörünün üzerine bir yük olarak kaldığını belirtiyor. “Batık krediler sorunu çözülmeden, para politikasının etkili olması ve krizden çıkılması çok zordur” diyen Babuşcu, Batık kredileri üçe ayırarak şu ifadeleri kullandı: “Birincisi vadeyi uzatıp yapılandırma yapılacak olanlar, ikincisi haciz, icra ve teminatların nakde dönüştürülmesi, son olarak da hiçbir şekilde tahsil edilemeyecek olanlar. Daha sonra bankalara zarar yazılıp, sermaye desteği sağlanması lazım. “ Pandemi döneminde sağlanmayan gelir desteğinin hâlâ sağlanabileceğini söyleyen Babuşcu, “Pandemi döneminde yardım ve destek sağlamak yerine kredilendirme yöntemini seçtiler. Kredilendirmede yük bankalar ve bireylerin üzerine kaldı. Ama nasıl ödeyecekler? Sıkıntı büyük. Özellikle pandemiden etkilenen şirketlere ve bireylere destek sağlanırsa kredilerde çözülme yaşanır” ifadelerini kullandı.

Toplumun krediye bağımlı bir hâle geldiğini belirten Babuşcu, “Maalesef bunun kısa sürede çözümü yok. Uzun sürede ülke ekonomisinin büyümesi ve gelir dağılımının düzelmesine bağlı olarak yıllar alacak. Bir yılda bu duruma geldi belki ama on bir yılda düzelemez. Oyalamaktan ve sorunu ertelemekten ötelemekten başka bir şey yapmıyorlar. Sorun yokmuş gibi gösterme çabaları var ama sorun giderek büyüyor” şeklinde konuştu.

Kredilerdeki bir aylık artış (TL)

Tüketici kredileri:

2,1 milyar

İhtiyaç kredileri:

3,1 milyar

Takipteki
tüketici kredileri:

524 milyon

Takipteki ihtiyaç kredileri:

525 milyon

Bankaların kârı düştü

Geçen yıl enflasyonun altında faiz oranlarıyla kredi dağıtan kamu bankaları, bu yıl faizlerdeki artışla birlikte zarar yazmaya başladı. BDDK verilerine göre Ocak-Mayıs 2021 döneminde bankacılık sektörünün kârı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9 düşüşle 24,7 milyar TL oldu. Geçen yılın aynı döneminde kâr 27,3 milyar TL seviyesinde bulunuyordu.

Varlık barışında süre 6 ay uzatıldı

Varlık barışı kapsamında yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları vergi incelemesine tabi olmadan Türkiye'ye getirilebiliyor.

ANKARA (DÜNYA)

Varlık Barışı başvurularında sürenin 6 ay daha uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Yurt dışındaki varlıkların ekonomiye kazandırılmasını amaçlayan varlık barışında süre 30 Haziran itibariyle sona eriyordu.

Varlık barışı kapsamında yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları vergi incelemesine tabi olmadan Türkiye'ye getirilebilecek.

TÜİK, ilişkili kuruluş oldu

Daha önce Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı kuruluş olan Türkiye İstatistik Kurumu, Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle ilişkili kuruluş yapısına dönüştürüldü.

Ekonomik reform programında öngörülen Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) ilişkili kuruluş yapısına dönüştürülmesiyle ilgili düzenleme yürürlüğe girdi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle TÜİK ilişkili kuruluş yapısına dönüştürüldü.

Kararnameyle 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 598. maddesi değiştirildi.

İlgili maddede Türkiye İstatistik Kurumu için "Özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkili" ifadeleri kullanıldı.

Devlet yapılanmasında yer alan ilişkili kuruluşlar, ayrı tüzel kişiliği olan ancak bakanlıkla herhangi bir hiyerarşik ilişkisi olmayan kuruluşlar olarak tanımlanıyor.

Özerk olan ilişkili kuruluşlar bakanlığın denetimine tabi bulunmazken ilişkili Kuruluşun bakanlıklarla ilişkilendirilmesi, idari koordinasyon sağlanması için söz konusu oluyor.

Dev zarar ortaya çıktı

2020'nin Nisan-Mayıs döneminde 5,2 milyar TL net kâr açıklayan kamu mevduat bankaları, 2021'in aynı döneminde 1,1 milyar TL'lik net zarara imza attı...

2020'nin Nisan-Mayıs döneminde 5,2 milyar TL net kâr açıklayan kamu mevduat bankaları, 2021'in aynı döneminde 1,1 milyar TL'lik net zarara imza attı. Prof. Dr. Şenol Babuşçu, zararın nedeni olarak, geçen yıl düşük faizle dağıtılan kredilere ve alınan yüklü Hazine tahvillerine işaret etti.

Geçen yıl enflasyonun altında faiz oranlarıyla kredi dağıtan kamu bankaları, bu yıl faizlerdeki artışla birlikte zarar yazmaya başladı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, Nisan 2021'de 432 milyon TL olan kamu mevduat bankalarının net zararı, Mayıs 2021'de de 644 milyon TL'ye yükseldi.

Böylece kamu mevduat bankalarının 2021 yılı Nisan ve Mayıs aylarını kapsayan iki aylık dönemdeki toplam net zararı 1 milyar 76 milyon TL'ye ulaştı.

GEÇEN YIL NİSAN-MAYISTA 5,2 MİLYAR TL KÂR VARDI

Kamu mevduat bankaları 2020 yılı Nisan ayında 1 milyar 562 milyon TL, Mayıs ayında 3 milyar 596 milyon TL, iki aylık dönemde 5 milyar 158 milyon TL net kâr açıklamıştı.

2020 yılının ilk beş ayında kamu mevduat bankalarının 9 milyar 579 milyon TL olan kamu mevduat bankalarının net dönem kârı, 2021 yılının aynı döneminde yüzde 92,6 düşüşle 709 milyon TL'ye geriledi.

ÖZEL BANKALAR KÂRDA

Mevduat bankaları dışındaki bankaların da katıldığı tüm kamu bankalarının toplam net kârı, 2021 yılı Mayıs ayında 0 oldu. Bu rakam 2020 yılı Mayıs ayında 4,1 milyar TL idi.

30.06.2021

2020 yılının Ocak-Mayıs döneminde 12 milyar TL olan kamu bankalarının toplam net kârı da 2021 yılının aynı döneminde yüzde 65,2 düşüşle düşüşle 4,2 milyar TL'ye geriledi.

Sözcü'den Emre Deveci'nin haberine göre 2020 yılı Mayıs ayında 2,2 milyar TL olan yerli özel bankaların net kârı, 2021'in aynı ayında 2 milyar TL oldu.

2021 yılı Ocak-Mayıs döneminde 8,2 milyar TL olan yerli özel bankaların net kârı, 2021'in aynı döneminde yüzde 22 artışla 10 milyar TL'ye yükseldi.

2020 yılı Mayıs ayında 1,4 milyar TL olan yabancı bankaların net kârı, 2021'in aynı ayında yüzde 43 artışla 2 milyar TL'ye yükseldi. 2021 yılının Ocak-Mayıs döneminde 7,2 milyar TL olan yabancı bankaların net kârı, 2021'in aynı döneminde yüzde 47 artışla 10,6 milyar TL'ye yükseldi.

SEKTÖRDE TOPLAM KÂR DÜŞTÜ

Kamu bankalarının geçen yıl yüksek kâr elde ederken bu yıl net zarara imza atması nedeniyle bankacılık sektörünün net kârı da azaldı.

2020 yılı Mayıs ayında 7,7 milyar TL olan bankacılık sektörünün toplam net kârı, 2021 yılının aynı ayında yüzde 47,5 düşüşle 4 milyar TL'ye geriledi. 2020 yılının Ocak-Mayıs döneminde 27,3 milyar TL olan toplam kâr da 2021 yılının aynı döneminde yüzde 9,5 düşüşle 24,7 milyar TL'ye geriledi.

ZARARIN İKİ TEMEL NEDENİ VAR

Başkent Üniversitesi Finans ve Bankacılık Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şenol Babuşçu, kamu bankaları ile özel bankalar arasında kârlılıkta ortaya çıkan ayrışmayı sozcu.com.tr'ye değerlendirdi.

Kamu bankalarının zararında iki faktörün öne çıktığını belirten Babuşçu, ilk nedeninin geçen yıla göre yükselen faizler olduğuna işaret etti.

Geçen yıl kamu bankalarının yüzde 7-8 seviyelerinden düşük faizle çok fazla kredi verdiğini ancak bu yıl faizlerin 10 puan yukarıda olduğunu belirten ve özellikle 10 yıl vadeli düşük faizle verilen konut kredilerine dikkat çeken Babuşçu, oluşan zararda ilk faktörün bu olduğunu söyledi.

Zarara geçişte ikinci faktör olarak Hazine tahvillerine işaret eden Babuşçu, kamu bankalarının geçen yıl yüklü Hazine tahvili aldığını ancak bu tahvillerin faizleri artarken değerlerinin düştüğünü, bu durumun da kamu bankalarının zararında etkili olduğunu söyledi.

Kırmızı et üretim verileri 16 aydır açıklanmıyor

Ali Ekber YILDIRIM

30 Haziran 2021 Çarşamba

Türkiye ne kadar kırmızı et ürettiğini bilmiyor. Tam 16 aydır kırmızı et üretim verileri açıklanmıyor. Sanırım böylesi bir durum ilk kez yaşanıyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) son olarak 20 Şubat 2020'de kırmızı et üretim istatistiklerini açıkladı. Yayınlanan son veriler 2019 yılı 4.çeyreğine yani Ekim-Aralık dönemine ait. Kırmızı et üretimi 2019 yılında 1 milyon 201 bin ton olarak açıklandı.

Ondan sonra et üretimimiz arttı mı, azaldı mı bilmiyoruz. TÜİK bu son veriyi açıkladığında şöyle bir duyuru yaptı: "Çeyrek dönemler halinde yayımlamakta olan kırmızı et üretim istatistikleri, metodoloji değişikliği nedeniyle yıllık olarak yayımlanacaktır. Bu kapsamda 2020 yılına ait veriler 2021 yılı Şubat ayı içerisinde yayımlanacaktır."

Fakat Şubat ayı geldi, geçti veriler açıklanmadı. Neden açıklanamadığı ise yine TÜİK tarafından kamuoyuna yapılan açıklama ile şöyle ifade edildi: "TÜİK tarafından kesimhane ve kesimhane dışı kesimleri kapsayacak biçimde kırmızı et üretimine ilişkin istatistikler üretilmekte ve yayımlanmaktadır. Kırmızı et üretimine ilişkin mevcut metodolojinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda Ulusal Veri Yayınlama Takvimine göre 25 Şubat 2021 tarihinde saat 10:00'da yayımlanması planlanan "Kırmızı Et Üretim İstatistikleri, 2020" haber bülteni ileri bir tarihe ertelenmiştir. Bültenle birlikte revizyona ilişkin metodoloji dokümanına da yer verilecektir."

Ertelenen o ileri tarih bir türlü gelmedi. Et üretimi ile ilgili veriler açıklanamadı. TÜİK tarımla ilgili verileri Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan alıyor. Bakanlık yetkililerine sorduğumuzda çalışmanın devam ettiğini ifade ediyorlar.

Almanya'nın Tarım Ataşesi Bohlen et üretimini hesapladı

Almanya'nın Ankara Büyükelçiliği Tarım Ataşesi Dr. Peter Bohlen geçen hafta Tarım Fuarı için İzmir'deydi. Sohbetimizde kırmızı et istatistiklerine de değindik. Bohlen istatistiklerle çok ilgili. Kendisinin, Türkiye'nin kırmızı et üretimiyle ilgili bir çalışması olduğunu anlattı.

Kırmızı et üretim verileri yok fakat üretim değerine ilişkin tahmini veriler var. Kırmızı et üretimini pazarlanabilir üretim değeri ile bir hesap yapan Bohlen'in verdiği bilgiye göre, 2019 yılında sığır eti üretim değeri 32 milyar 335 milyon lira iken 2020'de 34 milyar 600 milyon liraya yükseldi. Koyun eti üretim değeri aynı dönemde 3 milyar 640 milyondan 3 milyar 593 milyona geriledi. Keçi eti aynı dönemde 411 milyondan 426 milyona yükseldi. Manda etinde ise anormal bir artış var. Manda eti üretim değeri 2019'da 1 milyon 961 bin lira iken, 2020'de 248 milyon 951 bin liraya yükselmiş görünüyor. Bu olanaksız bir durum. Bu nedenle manda etini hesaplama katmanının yanlış sonuçlar vereceği açık.

Bu hesaplama yapılırken dana karkas etin kilosu 2019 için ortalama 31 lira 32 kuruş, 2020 yılı için 35 lira 55 kuruş, koyun etinin karkas fiyatı kilo başına 2019'da 35 lira 78 kuruş ve 2020 yılı fiyatı ise 40 lira 3 kuruş olarak hesap edildi. Keçi eti ise 2019'da 32 lira 74 kuruş, 2020'de 37 lira 27 kuruş olarak dikkate alındı.

Üretimde yüzde 6.6 düşüş olduğu tahmin ediliyor

Bu hesaplamalarla manda eti hariç, Türkiye'nin 2020 yılı kırmızı et üretiminin 1 milyon 70 bin 889 ton olduğu tahmin ediliyor. 2019 yılı üretimi ise 1 milyon 146 bin 736 ton. Yani 2020'de kırmızı et üretimi 2019'a göre yüzde 6.6 oranında düşüşle 75 bin 847 ton azaldı.

Bohlen yaptığı hesaplama ile ilgili şu notu özellikle vurguladı: "Hesaplamalarım manda etini kapsamıyor.Çünkü, TÜİK'e göre yüzde 12,592 oranında yükseliş gösteriyor ve ben bu değeri için bir açıklama bulamıyorum. Aynı zamanda manda eti üretimi o kadar az ki genel sonucu etkilemez. Hesaplamalarım sonucu 2019 yılı için kırmızı et üretimi 1 milyon 146 bin 736 ton gösteriyor. Ancak TÜİK'in verileri 1 milyon 201 bin 469 ton olarak açıklanıyor. Muhtemelen TÜİK'in hesaplamaları daha karmaşık bir modele dayanmaktadır. Bu bağlamda, benim hesaplamam sadece bir tahmin olarak anlaşılmalıdır. Bu nedenle 2020 ve 2019 arasındaki karşılaştırma için sadece yüzde değişimini (- %6,6) baz aldım.

Tüketim daraldı ithalat ihtiyacı kalmadı

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, konuşmalarında televizyon programlarında Türkiye'nin canlı hayvan ve et ithalatına ihtiyacı kalmadığını belirtirken üretimin 1 milyon 350 binden 950 bin tona düştüğünü ifade ediyor. Pandemi döneminde turist sayısındaki düşüş, ev dışı tüketim yerlerinin kapalı olması nedeniyle kırmızı et tüketiminin yüzde 30 azaldığı tahmin ediliyor.

Ayrıca, artan yem fiyatları nedeniyle çok zor durumda kalan besicilerin bu işi bıraktıkları da biliniyor. Yem fiyatındaki artışa rağmen karkas et fiyatları adeta yerinde sayıyor. Sütte olduğu gibi ette de üreticiler yem ve diğer girdilerdeki zamları et fiyatında yansıtamıyor. Et fiyatları sürekli baskı altında tutuluyor.

Tüketici açısından bakıldığında ise hem alım güzünün düşmesi hem de üreticinin ucuza sattığı karkas etin işlendikten sonra zincir marketlerde yüksek fiyatla satılması et tüketiminin düşmesine neden oluyor. Tüketici yeterince et alamıyor.

Özetle, kırmızı et üretim verileri 16 aydır açıklanmıyor. Ne kadar et ürettiğimizi bilmiyoruz. Ama, ne kadar tükettiğimizi tahmin ediyoruz. Pandemi döneminde et tüketiminde yüzde 30 düşüş olduğu tahmin ediliyor. Girdi fiyatları artarken üreticinin karkas et fiyatı artmıyor. Tüketicinin aldığı kıyma, kuşbaşı ve diğer işlenmiş etin fiyatı artıyor. Et ürünlerinde de fiyat artıyor. Ot sorununu çözmeden, hayvancılıkta planlama olmadan et sorununu çözmemiz çok zor.

Dünya kırmızı et piyasasında neler oluyor?

Kırmızı et üretimindeki düşüş ve talepteki artış nedeniyle dünyada fiyatlar yükseliyor. Düşük arz ve yüksek ihracat talebi nedeniyle et üretiminde önemli ülkelerden birisi olan Brezilya'da Mayıs 2021 verilerine göre dolar bazında yıllık yüzde 70'in üzerinde artış gösterdi.

Ticaret Bakanlığı Ticaret Araştırmaları Genel Müdürlüğü'nün "thecattlesite" adlı [haber](#) sitesini, kaynak göstererek paylaştığı "Dünya Et Fiyatlarındaki Artışın Arkasındaki Nedenler" başlıklı haberde özetle şu bilgilere yer veriliyor:

"Dünya çapında birçok ülke, yerel ve uluslararası faktörlerin, yani daha sıkı arz ve yüksek ihracat talebinin bir araya gelmesi nedeniyle, şu anda sığır veya sığır eti fiyatı yükseliyor. Düşük arz ve güçlü ihracat talebi, Brezilya sığır fiyatlarındaki kayda değer fiyat enflasyonuna katkıda bulundu ve Mayıs ayının ilk haftasında fiyatlar ABD doları bazında yıllık %70'in üzerinde arttı.

Çin'in talebi fiyat artışında etkili oluyor

Çin'den gelen güçlü ihracat talebi Brezilya fiyatlarının desteklenmesine yardımcı oluyor; 2021'in ilk çeyreğinde sevkiyatlar yıllık bazda yüzde 31 arttı.

Diğer taraftan, Çin protein talebi küresel sığır eti piyasalarını etkilemeye devam ediyor. COVID-19 et işlemede kesintiye neden oldu, ancak sığır eti talebi güçlü kaldı ve Çin'in ithalat talebi daha fazla arttı. 2020'de Çin'in taze ve donmuş sığır eti ithalatı yıllık bazda yüzde 28 artarken, 2021'in sadece ilk çeyreğinde yüzde 20 daha arttı.

Avustralya'nın kuraklık ve beraberinde stok yapılamamasının etkisi ile 30 yılı aşkın süredir en düşük sığır varlığına sahip olduğu ifade ediliyor. 2020'de daha elverişli koşulların ardından, birçok üretici şimdi sürülerini yeniliyor, bu da mevcut tedarikler için artan rekabete ve büyükbaş hayvan fiyatlarının artmasına neden oluyor. Daha

düşük hayvan varlığı nedeniyle Ocak-Mart 2021 döneminde Avustralya sığır eti ihracatının yıllık yüzde 22 düşmesine neden oldu.

Amerika'da talep ve fiyat arttı

Yüksek Brezilya ve Avustralya fiyatları büyük ölçüde arz odaklıyken, Amerika Birleşik Devletleri'nde toptan sığır eti fiyatları, perakendeden artan talep, gıda hizmetlerinin yeniden açılması ve ihracat artışı (çoğunlukla Çin'e) nedeniyle son birkaç hafta içinde önemli ölçüde arttı. Nisan ayında, ortalama toptan sığır eti fiyatları yıllık bazda yüzde 5 ve 2019'a (Covid öncesi) kıyasla yüzde 19 arttı. Bununla birlikte, ABD sığır fiyatlarındaki bir miktar sıkışmaya rağmen, işleme kapasitesinin çiftlik kapısındaki büyümeyi sınırladığı bildiriliyor. Raporlar, ABD sığır arzının bol olduğunu, ancak işleyicilerin bir süredir düşük kapasiteyle çalıştığını ve talebi karşılamak için kesim hızını artıramadığına işaret ediyor.

Arjantin ihracatı kısıtladı

Arjantin kısa süre önce, büyük ölçüde Asya'daki (Çin) yüksek talebi nedeniyle artan yerel fiyatların üstesinden gelmek için sığır eti ihracatına 30 günlük bir yasak getirdi. Bu, potansiyel olarak başka yerlerden Çin'e daha fazla ürün çekilerek, küresel arzı daha da sınırlayabilir. Arjantin, Brezilya'nın ardından Çin'in en büyük ikinci sığır eti tedarikçisidir.

Arjantin'deki çiftçiler, yetiştiriciler, Hükümetin ihracat yasağının üretime zarar verdiğini duyurdu. Hükümet, aylık sığır eti ihracatına Ağustos ayına kadar geçen yılın ortalama seviyesinin yarısı kadar bir üst sınır getirerek uyguladığı ihracat kısıtlamaları ile yüksek yurt içi gıda enflasyonunu kontrol etmeyi amaçlıyor.

Ancak çiftçiler, ihracatı sınırlamanın veya vergilendirmenin yerel süpermarketlerdeki yüksek fiyatlar ile mücadele etmenin etkili bir yolu olmadığını söylüyor. Çiftçilere göre Hükümet üretimi engellemekte ısrar ediyor.

Resmi verilere göre, Nisan ayına kadar 12 ayda Arjantin'de et fiyatları yüzde 60 ila yüzde 70 arttı. 2021'in ilk dört ayında Arjantin'de üretilen 965 bin 286 ton sığır etinin yaklaşık yüzde 29'u ihraç edildi ve bunun yüzde 76.6'sı Çin'e gitti.

Turizm sektörü Rusya'ya duacı

Alaattin AKTAŞ

30 Haziran 2021 Çarşamba

✓ **Rusya'nın 21 Haziran'da uçuş yasağını kaldırmasıyla birlikte turizm sektörü rahat bir nefes aldı, yine ölü bir sezon yaşanağından kaygı duyulurken yüzler güldü.**

✓ **Ancak giderek yayılan delta varyantı kaygı vermiyor değil. İşlerin yakın zamanda yeniden sarpa sarpa olasılığı göz ardı edilmemeli.**

1 Haziran'dan önceki günler... Türk turizm sektörü endişeli bir bekleyiş içinde. Hani lokantalarda, kahvehanelerde görürüz ya, sandalyeler masalara ters kapatılır, uzun süreli kapanmaya hazırlık yapılır; o devasa beş yıldızlı tatil köylerinin birçoğunda da benzer manzaralar... Masalar, sandalyeler bir yere toplanmış, şezlonglar kaldırılmış, havuzlar boşaltılmış; çalışan sayısı en aza indirilmiş, mutfak ve temizlik siparişleri iptal edilmiş... Bir umut var, var olmaya da, pek fazla değil. Hani olur ya Rusya 21 Haziran'a kadar durdurduğu uçuşları yeniden başlatır mı, merakla bekleniyor. Ama dedik ya, umut pek cılız. Rusya "Açıyorum kapıları" derse şahane olacak da, bunu bekleyen fazla değil. Herkes kendini ölü bir sezona hazırlamış...

Ama sürpriz! Rusya 21 Haziran'da uçuş yasağının süresini uzatmıyor. Yani kapılar açılıyor. Ve bu ülkeden uçuşlar 22 Haziran'da başlıyor.

Antalya başta olmak üzere turistik yörelerde hummalı bir çalışma da başlamış oluyor. Yüzler gülüyor; tesislerden şen şakrak sesler yükseliyor.

"Ruslar burada rahat ediyor"

Rusya'nın uçuş yasağını kaldırmasından hiç şüphesiz fazlasıyla memnun olursa da, bu kararın alınmasının altında ne gibi etkenler yattığı da sorgulanmıyor değil.

Bu konuyu en iyi kim bilir; tabii ki sevgili dostum turizm yazarı Fehmi Köfteoğlu...

Fehmi'nin altını özellikle çizdiği gerçek şu:

"Rus turistini Türkiye'den başka pek seçeneği yok."

Bu bir gerçektir, Rus turistler açısından Türkiye görece daha ucuz; Yunanistan ve İtalya gibi ülkelere göre. Ama bu 21 Haziran'daki izni açıklar mı? Fehmi'ye kulak verelim:

“Rusların tatil için Türkiye'yi çok tercih ediyor olmaları da elbette Rus yetkililer nezdinde bir ölçüde de olsa etkide bulunmuştur. Türkiye onlar için hem ucuz, hem artık neredeyse bildikleri bir ülke ve burada kendilerini rahat hissediyorlar. O yüzden de uçuş yasağının kaldırılması için güçleri yettiğinde baskı yaptıklarını biliyoruz.”

Yalnızca Rus vatandaşlarının istekleri mi etkili olmuştur bu kararda? Bu soruyu yönelteyim Fehmi'ye.

“Bilemem” diyor Fehmi:

“Türkiye siyaseten bir takım ödünler vermiş midir bu yasağın kaldırılması için, bilemem, doğrusu bilmek de pek mümkün değil.”

“Fiyat artışı kaçınılmaz”

Fehmi Köfteoğlu, yakın zamanda yaşanması muhtemel bir soruna da dikkat çekiyor:

“Bugünlerde gelenler, çok önce ve çok ucuz fiyata yapılan rezervasyonlardan yararlanıyor. Öyle ki gecelik fiyatlar 15 dolarlara kadar inmişti. Şimdi uçuşların başlamasıyla birlikte yeni rezervasyonlar gündeme gelecek ve bu yeni rezervasyonlar haliyle öyle 15-20 dolarlardan yapılmayacak. Bir fiyat artışı yaşanacak. Yani önümüzdeki dönemde tur operatörleriyle bizim sektörün bilek güreşini izleyeceğiz.”

TURİST, DÖVİZLE BİRLİKTE VİRÜS DE GETİRİYORSA...

Rusya'nın kapıları açması ve turizmin nefes alması kuşkusuz çok olumlu bir gelişme. Hep vurguladık, bir tatil köyü, yalnızca bir tatil köyü değildir. Burası turistlerle dolduğunda yalnızca tatil köyü değil, çevredeki köylü de, klasik benzetmedir ya, Kars'ta kaşar peyniri üreten köylü de kazanır. Yaz tatillerinde buralarda çalışan gençler iş bulmuş olur, sektörle birlikte yüzlerce alanda insanlar mal üretir satar, hizmet üretir satar.

Dolayısıyla turizm en önemli sektörlerdendir; çevresindeki sektörler de üretir, kazandırır. Bu açıdan bakıldığında Rusya'nın uçuş yasağını kaldırmış olması çok ama çok önemlidir.

Ancak, kapımıza gelmiş dayanmış çok önemli bir sorun var: Delta varyantı!

Almanya, AB olarak İngiltere'ye karşı kapıların kapatılması gerektiğini düşünüyor ve buna öncülük etmeye çalışıyor. Yani sorun çok büyük. Oysa İngiltere'den Türkiye'ye uzun süre elini kolunu sallayan geldi. Aynı şekilde Rusya'dan da...

Şimdi İngiltere'den gelenlerden PCR testi isteniyor. Rusya ise sorunu kendi sınırında çıkışta önlemeyi planlıyor ve yurtdışına çıkacak olanlara aşı zorunluluğu getirmeyi öngörüyor.

Delta varyantı engeller getirebilir

Bizim Rusya'ya karşı bu sorunu koz olarak kullanma şansımız pek yok da, Rusya her an Türkiye'ye dönüp bu konuyu iki yönlü kullanma durumuna girebilir:

“Sayın komşum, seni severim, biliyorsun. Ama bak bizde delta varyantı pek arttı, seni de sıkıntıya sokmak istemem, kusura bakma ben kapıları yine kapatıyorum...”

Bunu diyebilir mi, gerekçe gerçek anlamda delta varyantı olmasa da, kuşkusuz diyebilir.

Rusya şunu da öne sürebilir:

“Komşu bak bizim vatandaşlar da sizin memleketi pek seviyor ama sizde delta varyantı baş göstermiş, ben bu belaya daha fazla bulaşmak istemiyorum, o yüzden sağlıklı gönderdiğim vatandaşım hasta gelmeye başladı; sağlık her şeyden önde gelir, bir süre daha kapatacağım kapıları...”

Rusya bizde delta varyantı önemli bir risk oluşturma durumunda olmasa da bunu söyleyebilir mi, engel var mı ki!

Rusya 21 Haziran'da nasıl tek taraflı olarak hoşumuza giden bu kararı vermişse, bu kez de herhangi bir nedenle ters yönde bir kararı pekala alabilir.

Dolayısıyla turizmde işlerin iyiye gittiğinden mutlu olmak ama bunun tüm sezonu kapsamayacağı varsayımına göre de önlem almak (eğer mümkünse) gerekiyor gibi...

Abdulkadir Selvi

Kılıçdaroğlu Atatürkçü mü, İnönücü mü?

30 Haziran 2021

"Senin adın Erdoğan, benim adım Kılıçdaroğlu" dedi CHP lideri. Bunu elbetteki bir tanışma vesilesiyle söylemedi.

Kanal İstanbul'la ilgili olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Yatırımcıları tehdit ediyorlar. 'Geldiğimizde bilesiniz ki ödeme yapmayacağız, elinizden alacağız' diyorlar. Bankaları, projeye ilgi duyan ülkeleri tehdit ediyorlar. Söke söke sizden bu paraları uluslararası tahkim yoluyla alırlar" sözlerine yanıt olarak verdi.

KILIÇDAROĞLU'NUN TEHDİTLERİ

Kılıçdaroğlu ise tehditlerini sürdürdü. "Alacağım, alacağım, söke söke alacağım. Buradan bir daha söyleyeyim; bu işe giren müteahhit unutsun kendisini. Bu işe kredi veren banka unutsun kendisini. Buna imza atan bürokratin burnundan fitil getireceğim" dedi.

DAVUTOĐLU'NUN TUTARLILIĐI

AK Parti'de olduğu sırada "Kanal İstanbul projesiyle sadece İstanbul için değil, Türkiye için yeni bir dönem başlamış olacaktır" diyen, "Havalimanını da yapacağız, Kanal İstanbul'u da yapacağız" diye söz veren dönemin Başbakanı Ahmet Davutođlu, şimdi Kanal İstanbul'u ihanet projesi olarak gösteriyor.

BABACAN, VİZYONDAN RANTA DÖNDÜ

Ekonomiden sorumlu başbakan yardımcısı olduğu zaman, Kanal İstanbul'u, "Vizyon projesi" olarak tanımlayan Babacan, "Biz, bunun gerçekçi bir proje olduğuna inanıyoruz. Türkiye için, hatta dünya için çok konuşulacak bir proje olduğuna da inanıyoruz" demişti. Babacan şimdi ise Kanal İstanbul'u bir rant projesi olarak tanımlıyor.

Muhalefet liderliğine hızlı bir giriş yapan Davutođlu ve Babacan, kısa sürede CHP zihniyetine teslim oldular.

DEMİREL, 'İNÖNÜ SENİ VURURUM DİRDİ'

Mehmet Barlas, Sabah gazetesinde tarihe ışık tutacak bir anekdot paylaştı.

“Yıllar önce **Süleyman Demirel**'i İstinye'deki evimde ağırlamıştım. Bir darbeyle devrildiği için Boğaz Köprüsü'nü açamamıştı. Pencereden Boğaz'a bakarken yanına gittim... **'Şu Boğaz Köprüsü'nü daha geniş yapmayı düşünseydiniz trafik tıkanmazdı'** dedim. Bana şöyle bir baktı, sonra duvardaki **İsmet İnönü** ile babamın fotoğrafını işaret etti: **'İnönü'nün resmi altında bana, niye köprüyü dar yaptın, diyor bu delikanlı. Yahu ben ne zaman Boğaz'a köprü yapacağım desem, İsmet Paşa İstiklal madalyasını kürsüye vurur ve 'Köprüyü yaparsan seni kurşuna dizerim' derdi'** dedi.”

CHP'NİN KARŞI ÇIKTIĞI ESERLER

Bir parti ülkesine yapılacak yatırımlara karşı çıkar mı, diye sorabilirsiniz. Bir partinin her karşı çıktığı eser gerçekleştiğinde halka büyük hizmet olarak döner ama buna rağmen o parti o eserlere karşı çıkmaya devam eder mi, diye de sorabilirsiniz.

O soruların tek bir cevabı var. O da CHP. CHP'nin istikrarlı olduğu tek konu var. Dev eserlere karşı çıkmak.

İSTANBUL'A İSTANBUL KAZANDIRACAK

Oysa ülkemizin en önemli sorunu işsizlik. Kanal İstanbul 500 bin kişiye istihdam sağlayacak. En büyük sorunu işsizlik olan ülkemizde bu 2 milyon insanın bu işten ekmek yemesi demektir. İstanbul'a yeni bir İstanbul daha ekleyecek. Üretime 28 milyar dolar, gayrisafi milli hasılaya 12 milyar dolar katkı yapacak.

Süveyş Kanalı, Panama Kanalı yapıldığında yüzyılın vizyon projesi oluyor da Türkiye, Kanal İstanbul'u yapmaya kalkışınca neden **“Talan Projesi”** oluyor?

KEBAN BARAJI NE OLDU?

Keban Barajı için de aynı şeyleri söylemişlerdi. Bu kadar elektriği toprağa mı vereceksiniz, demişlerdi. Keban Barajı Dünya Bankası ve Avrupa Kalkınma Bankası'nın sağladığı kredi ile yapıldı. 1974 yılından bu yana evlerimizi, hastanelerimizi, fabrikalarımızı aydınlatıyor. Üretimin çarkları Keban'ın ürettiği elektrikle dönüyor. Gazyağı lambasıyla aydınlatılan bir evin elektriğe kavuşması demek, medeniyet demektir.

CHP zihniyetine kalsa bu milleti gaz lambasına mahkûm ederdi.

Keban Barajı bu ülkeye maliyetinin 20 katını kazandırdı. Peki Keban olmasa o evler neyle aydınlanacak, hastaneler, fabrikalar hangi enerji ile çalışacaktı?

SEYHAN'I FARELER KEMİRİR

Adana'ya bir Adana daha kazandıran Seyhan Barajı yapılırken, fareler barajın bendini kemirir, Adana su altında kalır diye propaganda yapmışlardı. Ne oldu? Seyhan Barajı ile Çukurova'nın fabrikaları çalıştı. Şehirleri aydınlandı.

BOĞAZ'I NEYLE GEÇECEKTİK

Boğaziçi Köprüsü'nü yaparken **Demirel**'e, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nü yaparken **Özal**'a, Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nü yaparken **Erdoğan**'a karşı çıktılar.

Şimdi bir an CHP'nin karşı çıktığı eserlerin olmadığı düşünün. Keban'ı, Seyhan'ı olmayan, elektrik üretmeyen, Boğaz köprülerinden geçilemeyen bir Türkiye olurdu.

Herhalde Boğaz'ı kayıkla geçmeye devam ederdik.

ATATÜRK DEĞİL İNÖNÜ ÇİZGİSİ

CHP, **Atatürk**'ün partisi. Siyasi bir pırlıtsı olmamasına rağmen seçmenler CHP'ye **Atatürk**'ün partisi olduğu için oy veriyor.

Ancak CHP **Atatürk**'ün yolunu mu takip ediyor yoksa İnönü zihniyetini mi?

Atatürk öldükten sonra paralardan resmini çıkarıp **Atatürk**'ü unutturmaya çalıştığı için **İnönü**'ye karşı çıkanları kastetmiyorum. İzmir İktisat Kongresi'ni düzenleyen, Cumhuriyetin ilk dönem eserlerinin altında imzası olan **Atatürk** inşacıydı. Yatırımları desteklerdi. **Demirel** anekdotundan da anlaşılacağı gibi **İnönü** ise yasakçıydı.

Kılıçdaroğlu ise **Atatürk** üzerinden oy alıp, **İnönü** çizgisini takip ediyor.

#ELMALIDAVASI

KAMUOYUNA "Elmalı davası" olarak intikal eden iğrenç bir olay var. Kız çocuğu G.E.G. ve ağabeyi İ.E.G., çizdikleri resimle üvey babalarının kendilerine cinsel istismarda bulunduğunu anlatıyorlar. Babanne bunun üzerine suç duyurusunda bulunuyor. Aile Bakanlığı davaya müdahil oluyor. Üvey baba ve anne tutuklanıyor. Ama ne oluyor? Bir de bakıyorsunuz ki, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmışlar. Kamuoyu ayağa kalktı.

Bakın cinsel istismar ve kadın cinayetleri davalarında bir şeyler oluyor.

DUYGU DELEN OLAYI

Kısa bir süre önce Duygu Delen olayında da aynı şey yaşandı. Cinsel istismar ve Duygu Delen'i balkondan atarak ölümüne sebebiyet verdiği iddiasıyla tutuklu olarak yargılanan Mehmet Kaplan da adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı... Mehmet Kaplan daha önce de hamile bir kadına çarparak ölümüne sebebiyet verdiği davada tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştı. Mehmet Kaplan, kamuoyu duyarlılığı ve savcılığın itirazı üzerine yeniden tutuklandı.

30.06.2021

PINAR GÜLTEKİN

Adli tıp raporuna göre, yaşarken vahşi bir şekilde yakılarak öldürülen Muğla'daki Pınar Gültekin davasında ise tuhaf şeyler oluyor. Gözüm 12 Temmuz'da görülecek olan Pınar Gültekin davasının üzerinde olacak.

ELMALI DAVASI

Eğer kamuoyunun duyarlılığı ve basının ilgisi olmazsa cinsel istismar ve kadın cinayetleriyle ilgili davalarda büyük hayal kırıklıkları yaşayabiliriz. O nedenle "#elmalıdavası" diyoruz. Elmalı'daki çocuklar sahipsiz değil diyoruz.

Esfender KORKMAZ

Umudumuzu kaybetmeyelim

30 Haziran 2021 Çarşamba

Dikkat edersek toplumda şiddetli bir huzursuzluk var. Halk geleceğinden endişe ediyor. Cumhuriyet döneminde kimsenin aklına gelmemiş sorular 2013 sonrasında gündeme gelmeye başladı; Türkiye, İran olur mu? Ekonomide daha ağır sorunlar yaşar mıyız? Türkiye'de kaos yaşanır mı?

İşsizler, iş bulabilir miyim? **Çalışanlar**, işsiz kalır mıyım? **İşletmeler**, döviz borcumu nasıl öderim? **Sermaye**, rüşvet vermeden iş yapabilir miyim? **Yatırımcı olanlar**, malıma çökerler mi? diye endişe ediyor.

Bu sorular, 2021 yılında devlette çeteleşme iddialarının ve yaşanan gerçeklerin açığa çıkması ile daha da arttı. Özellikle devlette çeteleşme açıklamaları umutların kararmasına neden oldu.

Türkiye bir geçiş dönemi içindedir. Yaşayan nesil, darbeler gördü, çatışmaların ve siyasi tuzakların içinde kaldı. Ama bunların hiç biri AKP iktidarının 19 yılda yüklediği külfeti yükledi. Toplum bu külfeti aslında AKP de değil, Genel Başkan Erdoğan yükledi. Başkanlık sistemi ile demokrasi ve hukukun askıya alınması, bugünkü kötü sonu getirdi. Halkın biat kültürüne sahip olması da bu yanlışlara çanak tuttu.

Zaten siyaset de artık tek eksenli oldu. Erdoğan'ın iktidarı ve bu düzen devam etsin mi, etmesin mi?

Öte yandan bugün panik yaşayan yalnızca halk değil... Son zamanlarda çeteleşme ve yolsuzluk haberleri, iktidarın da panik içinde olduğunu gösteriyor. Bunun içindir ki her alanda popülizmi tırmandırdı. Meseleyi **beka sorununa** bağladı.

Söz gelimi AKP Genel Başkanı Erdoğan; "**Türkiye'yi seven bizi de seviyor**" diyor. Bu söz aynı zamanda **otoriter popülizmin korkutucu yükselişini** açıklıyor.

24 Temmuz 2019'da Tom Palmer (Çeviren: **Deniz Karakullukçu**) "**Popülistler genellikle gerçek halkın doğru iradesinin tek bir lider etrafında birleştiğine inanırlar. Venezuela'nın popülist devlet başkanı merhum Hugo Chavez, bu durumu şu sözlerle ifade ediyordu: "Bundan böyle yalnızca ben Chavez değilim! Chavez biz halktır. Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, muhalif bir isme "Biz milletiz! Sen kimsin?" şeklinde kükremişti.**" diye yazmıştı.

Otoriter popülizmi huzur içinde sürdürebilen tek bir ülke yoktur. Kaldı ki sosyal medya ile Batı ilişkileri nedeniyle, toplum ve özellikle gençlerimiz modern yaşam tarzını,

demokrasinin mezzietlerini gördü ve tanıdı. Bunun için Türkiye, İnan olmayacaktır. Ayrıca Türkiye'de bugünkü düzenin devam etmesi, hukukçuların çok kullandığı; **"hayatın normal akışına aykırıdır."** Bunun için bu siyasi kadrolar ve bu toplumu kamplaştırma, popülizm, iktisadi anlamda politikasızlık, yoksulluk, işsizlik, ideolojik eğitim düzeni, devlette çeteleşme ortadan kalkacaktır.

Bugünkü sonu getiren AKP'nin getirdiği bu sistemin çıkış yolu bulması için, 20 yıl geriye gitmesi gerekir. Kendini inkâr etmesi gerekir. Tek çıkış yolu siyasi iktidarın değişmesidir.

AKP sonrası, kim gelirse gelsin, hukuki ve demokratik altyapı düzelecek, ekonominin iç dinamikleri artacak, yabancı yatırım sermayesi yeniden gelecek, mevcut sermaye çıkışı duracak, sanayisizleşme ve orta gelir tuzağından çıkacağız ve yeniden huzur gelecek.

Her şeyden önce moralimizi sağlam tutmalıyız. Yurt dışına çıkararak kendimizi kurtarmak yerine, ülkemize ve çocuklarımızın geleceğine sahip çıkmalıyız. Toplum olarak çıkış yolunu tartışmalıyız. Zira ne demişler; **"ufka ulaşmasan bile ona uzanmaktan vazgeçme."**

İbrahim Kahveci

Telekom'da paramızı söküp gitmişler

Kabloları söküp götürecek değiller ya! Türk Telekom olduğu yerde duruyor...

Vikipedi, Saad Hariri tanıtımını şu şekilde yapıyor: "Babası, 14 Şubat 2005'te suikaste kurban giden eski Lübnan Başbakanı Refik Hariri'nin Suudi Arabistan bazlı kurmuş olduğu Oger Grubunun (tamamı Hariri ailesine ait) başına geçmiş olan küçük oğlu. Saad Hariri 33 yaşında dünyanın en genç dolar milyarderlerinden biridir. Türkiye'de özelleştirilen Türk Telekom'u alması ile gündeme gelmiştir.

Evet, Saad Hariri'nin tanıtımı bu şekilde.

Bu yılın başında Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüşen Lübnan'da hükümeti kurmakla görevlendirilen Saad Hariri, ikinci görüşmesini de Kanal İstanbul töreni sonrasında gerçekleştirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Kanal İstanbul töreninde yaptığı konuşmada şöyle söylemişti: **"Yatırımcıları tehdit ediyorlar. Devlette devamlılık esastır. Söke söke uluslararası tahkimde (mahkemeler) bu paraları alırlar."**

Cumhurbaşkanının Erdoğan'ın bu şekilde konuşmasına neden olan olay ise başta CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu olmak üzere muhalefetin **"Herhangi bir ülke Kanal İstanbul ihalesine girer veya kredi verirse biz iktidara gelirse o paraları ödemeyeceğiz"** demiş olmasıydı.

Aslında TC Devleti muhalefet olarak ve **yönetim devamı niteliğinde, toptan ve şimdiden para ödenmeyeceği ilanında bulunmuştu.**

Cumhurbaşkanı Erdoğan'da "o paraları tahkimde söke söke alırlar" dedi.

Söke söke alınacak para TC Devletinin veya Türk Halkının parası. O paraları alacak olanlar ise yabancı ülkeler ve/veya yabancı ülke bankaları.

30.06.2021

Evet, tam bu konuşmanın hemen ardından bir kaç saat içinde Cumhurbaşkanı Erdoğan Saad Hariri ile basına kapalı bir görüşme yaptı.

Türk Telekom özelleştirilmesi tam bir dram hikayesidir. 90'lı yılların ortasında küresel telekom fırtınası esiyordu. GSM şirketlerinin yeni kurulduğu bu yıllarda telekom şirketleri bol sıfırlı milyar dolarlar ediyordu.

İşte o yıllarda Türk Telekom için belirlenen bazı sansasyonel fiyatlar 40-45 milyar dolara kadar çıkmıştı. Ama bir türlü bu özelleştirme gerçekleşmedi.

Sonra o piyasa bitti.

Gözden düşen T. Telekom'a yüzde 55 hisse için 6 milyar 550 milyon dolar teklif eden Hariri Ailesi ihaleyi kazanmış oldu.

İhaleyi kazandı ama ihalede kazandığı hisselerin parası için yine Türk Bankalarından 4 milyar 750 milyon dolar kredi kullandı. Bir bakıma Türkiye'den aldığı şirketin parasını Türkiye'den aldığı kredi ile ödedi.

Ama Türk Bankalarından aldığı kredinin parasını Türk Bankalarına ödemedi (sadece 600 milyon dolar ödendiği söylendi).

Türk Telekom 2009 yılında kalan kamu hisselerinin bir kısmını borsada halka açtı. O nedenle bilanço verilerine 2008 ve sonrasında ulaşabiliyoruz.

2008-2015 arasında şirketin elde ettiği net kar toplamı 14 milyar 199 milyon TL.

2008-2015 arasında işte o kardan dağıtılan toplam temettü (kar payı) ise 13 milyar 228 milyon TL.

Evet, **nerede ise karın tamamı temettü olarak dağıtılmış.**

Size yılları ve dağıtılan karları verelim (Milyon TL)

	NET KAR	TEMETTÜ	HARİRİ PAYI
2008	1.627	1.490	820
2009	1.652	1.590	874
2010	2.328	2.244	1.234
2011	1.900	1.897	1.043
2012	2.593	2.413	1.327
2013	1.267	912	502
2014	1.969	1.841	1.013
2015	863	841	462
Toplam	14.199	13.228	7.275

Dağıtılan temettü yüzde 55 hissedar olarak Oger Telekom kasasına gitti. Sadece 2008-2015 arasında Oger Telekom yüzde 55 hissedar olarak Türk Telekom'dan 7 milyar 275 milyon lira temettü aldı. Bu kar payının o günkü dolar kuru üzerinden değeri de yaklaşık 3,8 milyar dolar ediyor.

Ama burada şu noktayı unutmamalım: Oger Telekom 2006-2008 arasında da temettüleri bu şekilde aldı. İşte o temettüleri de bu hesaba eklemeliyiz.

Nitekim Şubat 2018'de Hariri Ailesi'nin paraları ödemedi çekip gitmesi basında yer alınca Türk Telekom şu açıklamayı yapıyor (Neden kendini savunuyorsa):

İddia: 2006-2015 yılları arasında her yılın ortalama dolar kuru üzerinden yıllık temettü aktarımları hesaplandığında; Oger'in Türkiye'de kurduğu ve yüzde 55 hissesini aktardığı OTAŞ'ın 5,7 milyar dolarlık karı alıp götürdüğü ortaya çıkıyor (Bu rakam 2006-2009 temettülerini de içeriyor; çünkü sonraki 8 yılın temettüsü 3,8 milyar dolar ediyor .Oysa Oger Grubu'nun bu kardan payını alarak bankalara olan borcunu ödemesi gerekirdi

Cevap: *Yönetim Kurulu 2017 net karını temettü olarak dağıtmamayı ve bilanço yapısını güçlendirmek adına yedek akçe olarak tasarruf etmeyi önerdi. 2005 yılında özelleştirilmesinden bu yana Türkiye'nin dijital dönüşümüne 30,7 milyar TL yatırım yaptı ve bu yatırımlar fiber bağlantı, GSM şebekeleri, dijital uygulama ve hizmetlerin yaygınlaştırılması için kullanıldı.*

Dikkat ederseniz T.Telekom düzeltme yazısında Hariri Ailesi'nin götürdüğü paralara cevap bile vermiyor. Sadece yaptığı yatırımlardan bahsediyor.

Ama acaba yatırımlar nereden yapıldı? Yani şirketin kasası boşaltılırken yatırıma nasıl kaynak bulundu?

2008-2021 bilanço karşılaştırması yapalım:

Şirketin toplam varlıkları 12,7 milyar liradan 45,4 milyar liraya yükseliyor (%258 artış).

Ama aynı dönemde öz varlıklar 5,1 milyar liradan 11,3 milyar liraya yükseliyor (%121 artış).

İşte burada devreye borçlanma çıkıyor.

Ticari ve finansal olmak üzere toplam borçlar 7,5 milyar liradan 34,1 milyar liraya yüzde 351 artış göstererek çıkıyor. Ama bu borçların içindeki **finansal borçlar ise 3,4 milyar liradan tam yüzde 526 artışla 21,3 milyar liraya ulaşıyor.**

Kısaca finansal borçların öz varlıklara oranı %67'den %189'a yükseliyor.

Türk Telekom adeta bankalardan kredi kullanarak Hariri Ailesi'ne ait olan Öger Telekom'a temettü adı altında kaynak aktarmış.

Evet, kabloları söküp gitmemişler. Ama paraları söke söke alıp gitmişler.

Sanırım Cumhurbaşkanı Erdoğan basına kapalı yapılan Saad Hariri ile görüşmesinde Türk Halkının parasını söke söke alıp giden Hariri Ailesi'nden bu paraları geri getirmesini istemiştir.

Aksi düşünülebilir mi?

Oğuz Demir

Maaş zammı, TCMB ve seçim

Bu ay açıklanacak enflasyon oranlarının toplumun önemli bir kısmı için büyük bir önemi var.

Memurlar ve emekliler bu ay açıklanacak enflasyon oranını bekliyor. Çünkü Haziran ayı enflasyonunun açıklanması ile birlikte **yılın ilk altı ayındaki enflasyon oranı dolayısıyla da memur ve emeklilerin maaşlarına ilk altı ay için yapılacak zam oranı** belli olacak. Türkiye İstatistik Kurumu da önümüzdeki hafta Pazartesi günü bu oranı açıklayacak.

Uzmanlarla yapılan anketlerle oluşturulan piyasa beklentileri Haziran ayında **enflasyonun %1,42 olacağı** yönünde. Eğer **bu beklenti gerçekleşirse Aralıktan bu yana enflasyon %7,90 olacak**. Memur ve emeklilere de bu oran civarında bir maaş zammı yapılacak.

Bu zam ise memur ve emekliler için sadece yıl başından bu yana kaybettikleri satın alma gücünü Temmuz ayı itibariyle yeniden kazanmaları anlamına gelecek. Bu bile memur ve emekliler için kaybı telafi etmezken, özel sektörde çalışan milyonlarca çalışan ise böyle bir zammı almayacak. 2010'lu yılların başına kadar asgari ücretliler de memur ve emekli gibi yılda iki kez zam alıyorlardı. Ancak bu uygulama uzunca bir zamandır yapılmıyor.

Enflasyonun **tek haneye düştüğü** yıllarda bu uygulama mantıklı gibi görünebilir.

Ancak **son bir kaç yıldır %15'in altına nadiren düşen bir enflasyon ortamında** yeniden **asgari ücretliler için yılda iki kez zam uygulamasının kesinlikle değerlendirilmesi** gerekiyor.

Öte yandan bu ay açıklanacak enflasyon oranı TCMB açısından da çok önemli. TCMB yaz aylarında özellikle **gıda fiyatlarında üretimdeki artış ile birlikte bariz bir düşüş yaşanacağını ve bu düşüşün enflasyona da yansımaları** bekliyordu. TÜRK-İŞ tarafından iki gün önce yapılan hesaplama göre bu beklenti gerçekleşmeyecek.

30.06.2021

Aslında bu beklenti son dönemde zaten gerçekleşmiyordu. Rakamlar da bize bunu doğruluyor. Mesela **2005-2015 yılları arasında Haziran aylarında aylık enflasyon ortalaması negatif (-%0,22)**. Yani fiyatlar düşüyordu bile.

Son beş yılda ise Haziran ayı ortalama enflasyonu %0,79!

Temmuzda da **2005-2010 arası %0,1 olan ortalama enflasyon son beş yıldır ortalama %0,76 artış gösteriyor.**

2005-2015 yılları ile 2016-2020 yıllarının alakası yok.

Türkiye son beş yılda her konuda kaybettiği sorun çözme becerisini enflasyonda da tarımda da kaybedince TCMB'nin beklentileri de boşuna oluyor.

Gerçi **TCMB'nin derdi de enflasyonu düşürmek değil**. Enflasyonun düşmesi, **TCMB yönetiminin ancak umudu** bu şartlarda! Bu umut gerçekleşirse kendilerine verilen görevi **yani faizi düşürme operasyonunu** yapabilecekler.

TCMB yönetiminin derdi ne diye sorarsanız onu da Erdal Sağlam Cumhuriyet Gazetesi'nde yazdı. TCMB'de Kavcıoğlu yönetimi şu ara **kendilerine yakın isimlerin atamaları** ile meşgulmüş. Anlaşılan o ki **hal böyle olunca da para politikası ve enflasyonu dert edecek vakitleri kalmıyormuş.**

Pek dikkate almayacaklar ama biz bir kere daha buradan TCMB yönetimine yasal görevlerini hatırlatalım.

TCMB'nin ana görevi fiyat istikrarının sağlanmasıdır. Bir an evvel lütfen asıl işinizi yapmaya geri dönün.

Ha yok, biz siyaseten bize verilen göreve devam edeceğiz diyorsanız olacaklar ortada.

Enflasyon beklentinizin aksine yılı %15'lerin üzerinde yılı kapatacak.

Faizi indirmek bir kenara **arttırmak zorunda kalacaksınız**. Yok arttırmayacaksanız **o zaman da TL'nin değer kaybı devam edecek!**

İstikrar, güven gibi kavramlar zaten kayboldu, iyice hayal olacak.

Böyle bir ortamda ne yatırım, ne üretim artacak. Türkiye ekonomisinin **büyümesi sadece belli bir gruba yarayacak.**

Zaten dağ gibi olan **işsizlik devam edecek.**

30.06.2021

Yoksulluk bir norm haline gelecek.

Türkiye için seçimden başka bir çözüm kalmayacak!

Bu şartlarda gidilecek bir **seçimin sonucu ise kim bilir ne olur?**

Sizce ne olur?

30 Haziran 2021, Çarşamba
BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Bahçeli konuşunca vicdanlarımı

Artık iki kere iki dört eder gibi biliyoruz bazı gerçekleri. Mesela PKK/PYD'yi Amerika Birleşik Devletleri'nin desteklediğini biliyoruz. Bunun yanında FETÖ'nün CIA ile ilişkili bir örgüt olduğunu da biliyoruz. Ayrıca 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminin arkasında kimlerin olduğunu da biliyoruz.

Onlar olmasa

Bütün bunları değerlendirirken, rastladığımız en garip durum ortadadır. Türk demokratik siyasetinde bugün muhalefeti temsil edenler, bu anormalliklere hiç tepki göstermiyor. Eğer Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ve MHP Genel Başkanı **Bahçeli** olmasa, burası sanki Amerika'ya kiralanmış sessiz bir bölge olarak kabul edilebilir.

Bahçeli konuştu

Bereket dün yine MHP'nin grup toplantısı vardı ve yine **Devlet Bahçeli** vicdanımızın sesini duyurdu. Bazı cümleleri hatırlayalım:

"Sınav sistemi yeni baştan ele alınmalı, okul öncesi sürecini de hesaba katan modeller her evladımızın ilgi alanına uygun eğitim alanının temini sağlanmalıdır. Üniversite sınavı tamamen kaldırılmalıdır.

Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenmesini ve iyileştirilmesini Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin inisiyatifine terk eden Avrupa Birliği (AB), dürüst değildir, samimi değildir, adil ve demokratik hiç değildir.

Dahası, Türkiye'nin aleyhine çalışmaktadır."

Macera yok

"Yeni hükümet sistemi refah, bereket ve bolluk demektir. İyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistem arayışları insafsızlıktır. Zillet ittifakı, sinsî ve sisli bir gölgedir. Türk milleti sonu meçhul bir maceraya atılmayacak, Cumhur İttifakı'na destek verecektir. Kanal İstanbul projesini samimiyetle destekliyoruz. Kılıçdaroğlu 'Hazırlanın, 6 ay içinde iktidardayız' diyor. Nasıl olacak bu? Sen gelsen gelsen dolduruşa gelip tuzağa düşersin."